UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De decollatione ioannis ca. lxxiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

de theſauro abſcondito in agro ꝓ quo emē do vendidit inuentoꝛ om̄ia q̄ habuit. Aliaꝫ quoqꝫ propoſuit de inuenta et empta bona margarita Tertiā q̄ꝫ de ſagena miſſa ī mare in q̄ dr̄ ꝙ in gehēna erit fletus et ſtridoꝛ den tium. in q̄ innuit̄ reſurrectio coꝛpoꝝ futura. Hoc aūt nomē gehēna euangelicū eſt tm̄: et credit̄ a dn̄o inuētū . ob ignē inextinguibilē: q̄ erat ſeruitatꝰ idolis ī valle iuxta hieruſaleꝫ q̄ dicebat̄ tophet. Uel etiam gehennon q̄ſi terra filioꝝ ennon .i. hoīs ſic vocati: ꝑ quem idolatre traijciebant puulos ſuos, ſicut nos traijcimꝰ eos ꝑ aquā baptiſmi. Ignis q̄ꝫ di cebat̄ tophet: nō ſatis nota cauſa. Uel forte q̄ꝛ q̄dā artificio de viſceribꝫ terre ꝑ lapides ſpongioſos quos tophos dicimus iugiter erumpebat.

De ſaltu dn̄i. Caplm. LXXII.

Et veniēs in pa

triā ſuā docebat ī ſynagoga coꝝ ſta vt mirarent̄ ⁊ dicerent Un̄ huic ſapiētia hec Nōne hic ē filꝰ fabri. nōne ma ria mater eiꝰ. et frēs et ſoroꝛes eius ſunt apō nos Qđ nō eſt ītelligendū ſm̄ eluidiū. q̄ vir ginē pepiſſe dn̄o frēs de ioſeph dogmatiza bat. Uel ioſeph de alia vxoꝛe liberos ſuſce piſſe Sed ꝯſobrini eiꝰ: frēs ſui dicti ſūt. ſicut abꝛaā dixit ad loth. frēs ſumꝰ. Marcus ait dn̄m dictū ab eis fabrū. Credebāt em̄ fabrū q̄ꝛ ioſeph fabri filiū dicebant. Et paucos ibi curauit ꝓpter incredulitatē coꝝ dicēs Nemo ꝓpha acceptꝰ eſt in patria ſua. et repleti ſunt oēs ira Et eijciētes eū extra ciuitatē duxerūt eū vſqꝫ ad ſupciliū mōtis vt p̄cipitarēt eum Ille aūt trāſiēs ꝑ mediū illoꝝ ibat. Adhuc oſ̄dit̄ ibi locꝰ q̄ dr̄ saltꝰ dn̄i. ꝑ quē dn̄s deſcē dēs impſſit ſe rupi. et cedens ei rupes fecit ei locū q̄ſi latibuli: in q̄ adhuc veſtigia ruga rū veſtimentoꝝ eiꝰ impſſa olim notant̄.

De decollatione ioannis
Caplm. LXXIII.

In illo tempoꝛe

herodes tetrarcha diē natal' ſui celebꝛauit corā p̄ncipibꝫ ſuis ⁊ p̄ mis galilee. Ubi puelle ſaltāti datū ē ꝑ mu nere caput ioannis baptiſte ī diſco. Eſt aūt diſcꝰ vas rotūdū deſuꝑ valde extentū. vn̄ ⁊ dapifer diſcofer⁹ dr̄. Qn̄qꝫ mēſa ſuperioꝛ diſcꝰ dr̄. Aliqn̄ mapa q̄ menſale dr̄: diſcꝰ appel latur. vn̄ et aīalia dicūt̄ apparuiſſe petro ī di ſco. quē alibi liber actuū aploꝝ linteū vo cat Credibile eſt ꝙ herodes cū vxoꝛe de ne ce ioannis ſb̄ tali occaſiōe faciēda ꝑus ſecre to tractauerit. Diſcipli ꝟo ioānis tulerūt coꝛ pꝰ eiꝰ de carcere ⁊ ſepelierūt illū. Chronica. et xi. liber hiſtoꝛie eccleſiaſtice tradūt ioannē ī caſtello arabie trāſ ioꝛdanē dicto macherō ta vinctū et trūcatū. Coꝛpꝰ ꝟo in ſebaſte vꝛ be paleſtine inter heliſeū et abdiā ſepultum Caput aūt hieruſalē humatū eſt iuxta hero dis habitaculū Oſſa eiꝰ tp̄e iuliani apoſtate gētiles ſparſerūt: inuidentes miraculis q̄ fie bant ad eius monumentū Que ruſus colle cta ab eiſdē cremata ſūt. et puluis ventilatꝰ. Qđ q̄ſi ſcōꝫ martyriū ī iā moꝛtuo q̄dā rep̄u tant neſciētes: dū in natiuitate eiꝰ oſſa colle cta vndecūqꝫ cremāt Cū aūt colligerent̄ oſſa quidā monachi a hieroſolymis mixti latent̄ colligentibꝫ: magnā coꝝ ꝑtē tulerūt. inter q̄ etiā digitꝰ q̄ dn̄m mōſtrauit fuiſſe ꝑhibetur quē pꝰ beata Tecla inter alpes attulit. et dr̄ eſſe in eccleſia maurianenſi Tuleruntqꝫ oſſa ad philippū hieroſolymitanū ep̄m nonū qui miſit ea ꝑ iulianū diaconū athanaſio alexan drie ep̄o Que pꝰ theophilꝰ eiuſdē vꝛbis ep̄s repoſuit in tēplo ſerapis a ſoꝛdibꝫ purgato: baſilicāqꝫ ī honoꝛe ioannis ꝯſecrauit qn̄ ſcꝫ theodoſio iubēte phana gētiū deſtructa ſūt. Tp̄e ꝟo marciani p̄ncipis duobꝫ monachis oꝛientalibꝫ q̄ ob oꝛationē venerāt hieroſoly mā ioannes reuelauit caput ſuū Sꝫ nō mlꝰ tū poſt incuria ꝑditū: perlatū eſt ab alijs in ediſſam. al's emiſſam vꝛbē phenicie. ⁊ ī q̄dā ſpecu in vꝛna ſub terra nō ꝑuo tp̄e ignobilit̄ recōditū. donec denuo idē ioānes caput ſuū oſ̄dit marcello religioſo abbati ⁊ p̄ſbytero dū in eodē ſpecu habitaret. Qđ cū ille iulia no vbi alij h̄nt iulioꝛamo: eiuſdeꝫ vꝛbis ep̄o indicaſſet eleuatū eſt Ex q̄ tp̄e cepit ī eadē vꝛ be decollatio ioannis celebꝛari ipa die vt ar bitramur q̄ caput inuētū ē ſiue reuelatū. qđ poſt cōſtantinopolim trāſlatuꝫ ē. et inde ad gallias Alij tradūt nō eſſe feſtū decollatōis ſed de collatione oſſiū eiꝰ ꝑus facta et cōbu ſta. Ioſephꝰ aliā tradit cauſam necis bapti ſte dicēs eū p̄dicaſſe hoībꝫ iuſticiā. et obten tu baptiſmi mltos ꝯgregaſſe in vnū. Timēſ qꝫ herodes diſpendiū ꝑpli ſui ſequētis ioan nem occidit eū. Et refert ioſephꝰ iudeos tra didiſſe herodē ob hoc miſerabilit̄ in ꝑrimo

victū ab exercitu arethe regis.

De quinqꝫ panibꝫ et duobꝫ piſcibꝫ.

Caplm. LXXIIII

a

Udiuit āt hero
des famā ieſu et ait. Joannē ego
decollaui. Quis aūt iſte ē de quo
audio talia. et querebat eū videre Qđ cū au
diſſet ieſus aſcendēs in naviculā ſeceſſit ī lo
cum deſertū ſeorſum. et ſecuti ſunt euꝫ turbe
pedeſtres de ciuitatibꝫ: et curauit eos. Erat
aūt prim⁹ dies feſtus q̄ dicit̄ paſca. Veſpe-
re aūt facto. xij. diſcipuli dixerūt ei. Dimitte
turbas vt euntes inueniāt ſibi eſcas. Et ait
ieſus Date illis mādūcare: ⁊ facite eos diſcū
bere ſup viride fenuꝫ ꝑ ɔtubernia. id ē ꝑ di-
uerſas ſocietates hominū q̄ de viculis vene
rāt Et acceptꝫ q̄nqꝫ panibꝫ hordeaceꝫ ⁊ duo
bus piſcib⁹ a puero q̄daꝫ q̄ vn⁹ de diſcipul'
fuiſſe credit̄: ꝑ apl'os ᵭdit eos ꝑpl'o q̄ſi q̄nqꝫ
milibꝫ viroꝝ exceptis mulieribꝫ et paruul'. ⁊
de fragmētꝫ ipleti ſūt cophini. xij. Et ſtatim
coegit diſcipl'os aſcēdere in naviculā ⁊ p̄ce-
dere eū trās fretū ſꝫm marcū. ad bethſaidam
donec dimitteret turbas. Qđ ꝗ lucas dicit h̄
factū in locis bethſaide: intelligendū eſt. nō
ꝙ eſſet in finibꝫ ei⁹: ſꝫ iuxta tyberiadē vt dic
ioannes. ⁊ qꝛ ad eā ptinebāt Qđ aūt ioannes
dicit eos trāſfretaſſe ad capharnaū intelligē
dū eſt ꝑ bethſaidā trāſiſſe capharnaū Jeſus
aūt cū ɔgnouiſſet ꝙ hoīes illi volebant euꝫ
rapere et facere regē. qꝛ ſub tali rege videba
tur eis nō poſſe egere: fugit ⁊ aſcēdit in mō-
tem ſol⁹ orare. Hic eſt mons in q̄ ſermoneꝫ
fecit. a q̄ ꝑ miliare diſtat loc⁹ refectiōis hui⁹
q̄ hodie dr̄ menſa. infra quē eſt loc⁹ ille in q̄
poſt reſurrectionē comedit partē piſcis aſſi.
ſupra ꝙo eſt ps illa maris ſup̄ quā dn̄s am-
bulauit. quā alia vice excitat⁹ ſedauit.

Qđ dn̄s ambulauit ſupra mare.

Caplm. LXXV

n

Auicula vero i
qua erāt diſcipl'i iactabat̄ flucti-
bus vidēs autē eos ieſus labo-
rātes quarta vigilia noctis venit ad eos am
bulans ſupra mare Quattuor vigilias no-
ctis faciūt excubantes in caſtris. Prima di-
citur cōticiniū in qua omnes ſimul vigilāt
Scđa ītepeſtū in q̄ adoleſcētes. Tertia gal
licīniū in qua viri. Quarta antelucanū in q̄
ſenes Has dn̄s aliȷs noībꝫ vocauit ſero. an
media nocte. an gallicātu. an mane Cūqꝫ pu
tarēt diſcipl'i eū eē phātaſma et clamarēt ait
Ego ſum: nolite timere. Nō dixit q̄s eēt. qꝛ
ex nota voce poterāt eū agnoſcere. Vel vt i
telligerent ipm eē eū q̄ moyſi dixerat. q̄ ē miſ
ſit me ad vos. Poſt petr⁹ iuit ad eū ſup aq̄s
quē dū mergeret̄ erexit dn̄s Qui cū aſcēdiſſꝫ
naviculā ceſſauit vent⁹. et ſtatī fuit ducta na
uis ad terrā ad quā ibant.

De verbis dn̄i ꝑ quibꝫ quidam abierunt
retro. Caplm. LXXVI.

a

Ltera die turbe q̄ ꝑſe-
uarat. Jeſus
intrauerūt naues ſuꝑuenīētes a ty
beriade ⁊ venerūt capharnaū inueni
entes ieſum mirabant̄ quō illuc veniſſet cū
ſolā vidiſſent naviculā quā non intrauerat
Cūqꝫ ɔmēdarēt cibū quē eis fecerat: nī ꝑfe
rebāt ei māna dicētes. Patres nr̄i māduca
uerūt ī deſerto māna. panē de celo dedit eis
dn̄s. Tūc dixit eis ieſus. Ego ſum panis vi
te q̄ de celo deſcēdi. Murmurabāt aūt iudei
dicētes Nōne hic ē fili⁹ ioſeph cui⁹ nouim⁹
patrē et matrē. Et ait ieſus. Panis quē ego
dabo: caro mea eſt ꝑ mundi vita. Litigabāt
ergo iudei ad inuicē dicentes Quō pōt hic no
bis carnē ſuā dare ad māducandū. Tūc ad
didit dn̄s Niſi māducaueritis carnē meā: ⁊
biberitis ſanguinē meū nō habebitis vitam
in vobis. Hoc aūt multi ex diſcipulis audiē
tes dixerūt. Dur⁹ ē hic ſꝫmo: q̄s pōt eū audi
re. Et abierunt retro: et iam cum illo nō am
bulabant.

De traditionibꝫ phariſeorum contra mā-
data domini.

Caplm. LXXVII.

r

Ogauit autem
q̄dā phariſe⁹ ieſuꝫ vt pranderet
apud eū Cūqꝫ vidiſſet eū nō ba
ptiſatis manibꝫ prādere: murmurabat ītra
ſe. Cui dn̄s ait. Vos phariſei qđ de foris ē
calicis et catini mūdatis. et nō qđ int⁹ q̄d eſt
Corpa mūdatis ⁊ nō aīas Stulti. nōne de⁹
vtrūqꝫ fecit. Hoc ɔ̄ manicheos q̄ aīas nō
a deo creatas dicūt: carnē ꝙo a diabolo. Et
addidit. Date elemoſynā: et ecce oīa munda
ſunt vob̄. Quidā ꝗꝫ ſcribe ⁊ phariſei veniē
tes a hieroſolymis vidētes diſcipulos eius